

Ägaranvisning för Systembolaget Aktiebolag, org.nr 556059-9473 antagen vid bolagsstämma den 23 april 2015.

1. Bakgrund

Systembolaget Aktiebolag (nedan Bolaget) innehar i Sverige ensamrätten till detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl. Denna ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte och begränsar alkoholens skadeverkningar, dels genom att privata vinstintressen i samband med detaljhandel utesluts, dels genom begränsning av tillgängligheten. Begränsningen av tillgängligheten kommer till stånd genom att Bolaget enligt alkohollagen (2010:1622) och avtalet med staten dels har kontroll över butiksetableringar och öppettider, dels ser till att alkoholdrycker inte lämnas ut till personer som är under 20 år eller är märkbart påverkade eller då det finns anledning anta att varan är avsedd att olovligt tillhandahållas någon.

Bolagets verksamhet och förutsättningarna för denna regleras, förutom i bolagsordningen och denna ägaranvisning, huvudsakligen i

- alkohollagen, och
- avtal mellan staten och Bolaget.

2. Uppdrag och uppdragsmål

Bolagets uppdrag är att med ensamrätt, och med ansvar och god service, sälja sprit, vin och starköl och att informera om alkoholens skadeverkningar.

Bolagets verksamhet ska bedrivas så att hög kvalitet i utförandet av uppdraget säkerställs. Verksamheten ska utvärderas utifrån följande uppdragsmål.

1. *Nöjd-kund-index (NKI): ska över tid inte underskrida 80.*

Den undersökning som ska ligga till grund för NKI ska mäta hur nöjd kunden är med Bolaget och ska vara så utformad att svaren kan omvandlas till ett kvantitativt uppföljningsbart index. Undersökningen ska utföras i samarbete med en extern part. Indexet ska omfatta en utvärdering av Bolagets samtliga butiker utifrån kundernas bedömning av Bolagets service och sortiment samt kundernas förväntningar. Indexet ska mätas minst en gång per kvartal.

2. *Alkoholindex: ska över tid ha en positiv utveckling.*

Den undersökning som ska ligga till grund för Alkoholindex ska mäta människors attityd till alkohol i olika situationer och ska vara så utformad att svaren kan omvandlas till ett kvantitativt uppföljningsbart index. Undersökningen ska utföras i samarbete med extern part. Indexet ska mätas minst en gång per år.

3. *Alkoholkonsumtionen i Sverige: Bolaget ska redovisa utfall avseende den totala alkoholkonsumtionen i Sverige (Totalkonsumtionen) och hur stor andel av denna totala volym som har införskaffats hos Bolaget (Systembolagets konsumtionsandel).*

Uppgifter om utfall avseende alkoholkonsumtionen ska inhämtas från Monitormätningarna som utförs på uppdrag av Socialdepartementet minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

Bolaget ska – som en del i att säkerställa att syftet med Bolagets uppdrag uppnås – i samarbete med extern part utföra kontrollköp för att kontrollera att den som lämnar ut alkoholdrycker köpta på Bolaget förvissas sig om att mottagaren har uppnått den ålder som lagen föreskriver, dvs. 20 år.

3. Soliditetsmål

Soliditeten, beräknad som eget kapital i procent av balansomslutningen, bör uppgå till 20 - 30 procent.

4. Räntabilitetsmål

Räntabiliteten, beräknad som årets resultat i procent av genomsnittligt eget kapital, ska långsiktigt motsvara den tioåriga obligationsräntan (genomsnittligt beräknad för räkenskapsåret) med ett tillägg av sju procentenheter.

5. Handelsmarginal och effektivitet

Bolagets verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att hög kvalitet i utförandet av Bolagets uppdrag enligt punkt 2 ovan säkerställs. Utifrån denna förutsättning ska verksamheten bedrivas kostnadseffektivt. Vid fastställande av handelsmarginalen¹ ska Bolaget beakta att man, med utnyttjande av lämpliga effektivitets- och produktivitetsförbättringar och sådana faktorer i övrigt som Bolaget kan påverka, får täckning för sina kostnader och att staten får skälig avkastning i enlighet med i punkt 4 ovan angivet räntabilitetsmål.

Kostnadseffektiviteten ska mätas genom en beräkning av förhållandet mellan totala omkostnader² och såld kvantitet³ och målet är att utvecklingen avseende detta nyckeltal över tid inte ska vara negativ. Eftersom Systembolaget inte ska bedriva en vinstmaximerande verksamhet eller aktiv försäljning syftar effektivitetsmålet

---

¹ Med ”handelsmarginal” avses det påslag som Bolaget har på sina produkter.

² Årligen justerat för inflation.

³ Med ”såld kvantitet” avses antalet sålda förpackningar viktade utifrån respektive varugrups beräknade tidsåtgång för hantering.

uteslutande till att säkerställa kostnadseffektivitet, dvs. att omkostnaderna från tid till annan, på ett sunt sätt utifrån uppdraget, anpassas till förändringar i såld kvantitet. Bolaget ska aldrig driva volym-, kvantitets- eller omsättningsökningar.

6. Utdelning

Utdelningen bör, under förutsättning att aktiebolagslagens utdelningsregler medger detta, uppgå till ett belopp motsvarande 80-100 procent av årets resultat efter skatt med beaktande av soliditetsmålet.

Om räntabiliteten överstiger räntabilitetsmålet, ska övervägas om den överskjutande delen bör återföras till verksamheten för att skapa största möjliga samhällsnytta utifrån uppdraget och uppdragsmålen enligt punkt 2 ovan.

7. Redovisning

Bolaget ska inom ramen för den löpande ägardialogen redovisa utfallet av de i punkt 2 ovan angivna uppdragsmålen och det i punkt 4 ovan angivna räntabilitetsmålet. Redovisning ska även ske i Bolagets årsredovisning, från och med årsredovisningen för räkenskapsåret 2015.

Bolaget ska inom ramen för den löpande ägardialogen redovisa utfallet av det i punkt 5 ovan angivna kostnadseffektivitetsmålet, resultatet av åtgärder för effektivitets- och produktivitetsförbättringar samt vilka faktorer som påverkat handelsmarginalen. Redovisning av utfallet av kostnadseffektivitetsmålet ska även ske i Bolagets årsredovisning, från och med årsredovisningen för räkenskapsåret 2015.

Konkurrensutsatt verksamhet ska särredovisas, i den mån samma syfte inte uppnås genom att verksamheten bedrivs i ett separat bolag. Den konkurrensutsatta verksamheten ska bära sina egna kostnader inklusive kapitalkostnader. Särredovisningen syftar till att säkerställa att så sker och att lämna sådan redovisning att detta kan kontrolleras.

8. Giltighet

Denna ägaravisning ersätter den ägaravisning som antogs på stämma i bolaget den 24 april 2014. Ägaravisningen gäller till dess bolagsstämma meddelar annat.
